प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, कु.ज्योती प्रभाकर माने यांनी **'दलित कादंबरीतील विमुक्त जातीचे जीवन' ('वकिल्या पारधी' आणि 'दैना' कादंबरीच्या संदर्भात)** या विषयावरील प्रबंधिकेचे संशोधनकार्य माझ्या मार्गदर्शनाखाली केले असून ते समाधानकारकरित्या पूर्ण केले आहे. त्यानी ही प्रबंधिका स्वतंत्ररित्या लिहिली असून यापूर्वी कोणत्याही विद्यापीठात परीक्षेसाठी सादर केलेली नाही.

सदरची प्रबंधिका शिवाजी विद्यापीठाच्या एम्. फिल.(मराठी) पदवीसाठी सादर करण्यास माझी अनुमती आहे.

स्थळः-कोल्हापूर

दिनांक : 31 DEC 2008

मार्गदर्शक

डॉ. कृष्णा किरवले

प्राध्यापक

मराठी विभाग

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

प्रतिज्ञापत्र

'दलित कादंबरीतील विमुक्त जातीचे जीवन ' ('वकिल्या पारधी' आणि 'दैना' कादंबरीच्या संदर्भात) या विषयावरील सदरची प्रबंधिका मी शिवाजी विद्यापीठाच्या एम.फिल.(मराठी) पदवी परीक्षेसाठी सादर केलेली आहे.

ही प्रबंधिका अथवा तिचा कोणताही भाग मी अन्यत्र कोणत्याही परीक्षेसाठी सादर केलेला नाही.

स्थळ:-कोल्हापूर

दिनांक :- 31 DEC 2008

अभ्यासक

Jmane

ज्योती प्रभाकर माने.

अर्पण

आमच्या कुटुंबासाठी आहोरात्र कष्ट करणाऱ्या

चंपा प्रभाकर माने

आईस

ऋणनिर्देश

प्रस्तुत प्रबंधिका पूर्ण होताना कर्तव्यपूर्तीच्या भावनेने मनाला समाधान वाटत असून या प्रसंगी मला अनेकांचे सहकार्य लाभले याचे स्मरण होते.

प्रस्तूत प्रबंधिकेच्या अभ्यासासाठी मार्गदर्शक म्हणून मला शिवाजी विद्यापीठातील मराठी विभागाचे प्राध्यापक व 'डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व विकास केंद्र' याचे संचालक, आदरणीय गुरवर्य डॉ.कृष्णा किरवलेसर हे मार्गदर्शक म्हणून मला लाभले हे मी माझे सद्‌भाग्य समजते. संशोधन करताना सरांनी घालून दिलेली शिस्त पुढे आयुष्यात येणाऱ्या अनेक अडचणी टाळता येण्यासाठी पुरक ठरणारी आहे. प्रबंध अधिकाधिक नेमका होण्यासाठी सरांनी वारंवार सूचना करून प्रबंधाला एकप्रकारचा आकार व रूपरेषा दिली. डॉ. कृष्णा किरवले सरांची मी शतश: ऋणी आहे.

तसेच मराठी विभागातील आदरणीय डॉ. विश्वनाथ शिंदे, डॉ. ठाकूर , प्रा. हिमांशू स्मार्त, प्रा. डॉ. रणधीर शिंदे सर यांचेही वेळोवेळी मोलाचे मार्गदर्शन लाभले आहे.

अनेक अडचणीतून माझे शिक्षणकार्य पूर्ण करणारे व मला नेहमी प्रोत्साहन देणारे - माझी आई व भाऊ प्रविण माने यांच्या ऋणात राहणे मला आवडेल.

मराठी विभागातील ज्यांची अनमोल मदत मला वेळोवेळी लाभली. तसेच कोणत्याही प्रसंगी सहकार्य करण्यास सदैव तत्पर असलेले वरिष्ठ संशोधक सारिपुत्र तुपेरे, रामदास नाईकनवरे, संभाजी शिंदे, सर्जेराव कांबळे यांचेही ऋण मी मानते.

माझ्या संशोधन कार्याची सातत्याने सहृदययतेने विचारपूस करून मला मदत करणारे

वैशाली चौगुले, स्मिता ढावरे, वनश्री सोने, अस्मिता पाटील, सुनिता कांबळे, महादेव कांबळे, सुनिल बुद्धनावर, सुखदेव एकल, अनिल कांबळे, प्रकाश नाईक, स्मिता कांबळे, हेमंत कुंभार, श्रीमती घोलप, अस्मिता लवेकर, श्रीराम मोहिते, चंद्रकांत कदम यांनी मला मदत करून आपले मित्रकर्तव्य पार पाडले.

त्याचप्रमाणे माझी थोरली बहीण शुभांगी कागलकर व भाऊजी किरण कागलकर, बहीण स्मिता भोसले व भाऊजी दिपक भोसले, बहीण अश्विनी कोपार्डेकर व भाऊजी अमित कोपार्डेकर यांच्या प्रेरणेपोटीच मी हे संशोधन कार्य पूर्ण करू शकले यांची मी ऋणी आहे.तसेच मराठी विभागातील शिगांवकर मॅडम, स्वामी मॅडम यांचेही सहकार्य मला लाभले त्यांचेही ऋण व्यक्त करते.

ज्योती प्रभाकर माने

अनुक्रमणिका

प्रस्तावना	१-१७
१. दलित कादंबरी प्रेरणा आणि स्वरूप	१८-३९
२. 'वकिल्या पारधी' कादंबरीचे स्वरूप	४०-६२
३. 'दैना' कादंबरीचे स्वरूप	६३-८७
४.'वकिल्या पारधी' व 'दैना' कादंबरीचे सामाजिक व वाङ्मयीन मुल्यमापन	८८-१२८
५. उपसंहार	१२९-१३८
साधनग्रंथ सूची	१३९
संदर्भग्रंथ सूची	१३९-१४१
नियतकालिकांची सूची	१४१